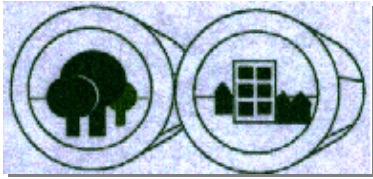

Natuurvereniging Ridderkerk

natuur en milieu gaan ons allen aan

Postbus 1031
2980 BA Ridderkerk
giro 4197162
k.v.k. V40343408
<http://www.natuurvereniging-ridderkerk.nl>

Aan de Staatssecretaris
Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
De heer dr. H. Bleker
Postbus 20401
2500 EA Den Haag

Datum: 17 november 2011

Betreft: Zienswijze Wetsvoorstel ontwerp-Natuurwet

Geachte heer Bleker,

De Natuurvereniging Ridderkerk heeft met belangstelling het wetsvoorstel voor de Wet natuur en de daarbij behorende Memorie van Toelichting kritisch doorgenomen. Als onafhankelijke organisatie heeft onze vereniging als belangrijkste doelstellingen: het opkomen voor de belangen van de natuur in Ridderkerk en omstreken, inwoners van Ridderkerk en omstreken bewustmaken ten aanzien van natuur- en milieuproblematiek en behoud of herstel van de natuurwaarden. De Natuurvereniging Ridderkerk vertegenwoordigt circa 300 leden uit de regio van het eiland IJsselmonde. Gezien het feit dat vernieuwing van de landelijke wetgeving op het gebied van natuur en milieu ook zijn weerslag zal hebben op lokaal niveau willen wij graag ons zienswijze bekendmaken. Vanuit onze expertise hopen wij een bijdrage te kunnen leveren aan de totstandkoming van deze nieuwe wetgeving.

Ten aanzien van de verdeling van de taken vinden wij het positief om te constateren dat het Rijk "een samenhangende visie op de inhoudelijke en ruimtelijke aspecten van het natuurbeleid van nationaal belang" blijft behouden. En dat de "... aanwijzing van de gebieden die deel uitmaken van het Europese Natura 2000-netwerk en allocatie van natuurdoelen aan deze gebieden" landelijk worden gecoördineerd. Alleen moet voorkomen worden dat provincies bij het nastreven van de doelen niet te veel zelf het wiel willen uitvinden. Versnippering van de kennis moet worden voorkomen. Kennis die tot nu toe landelijk is verzameld moet ook verspreid worden over de provincies. Veel samenwerking tussen de provincies is nodig. Zeker bij het Natura 2000-netwerk en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), want veel gebieden zijn provinciegrensoverschrijdend.

Ook het gelijk trekken van besluitvormingsprocedures tussen de verschillende beschermingsregimes (Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en Boswet) zijn een prima voorstel. Om hiervoor één loket en één beoordelende instantie in te stellen kunnen het besluitvormingsproces versimpelen en versnellen. Hierbij moet echter wel de kwaliteit van toetsing en besluitvorming behouden blijven. Het kabinet moet

daarom ook toezien op het feit dat de aanwezige kennis gebundeld en versterkt wordt. Alleen op deze manier kan dit voorstel de gewenste efficiëntieslag behalen.

Het voorstel om de natuuraspecten zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij het omgevingsrecht is niet meer dan logisch. Bij ruimtelijke ontwikkeling dient altijd gekeken te worden naar de natuurwaarden. Dit is dan ook een positief signaal, maar is meer een tekortkoming van de huidige wetgeving dan dat het een positieve bijdrage is van het nieuwe voorstel.

Economie en ecologie verbinden is een prima plan, want ecologie is zeer waardevol voor economie. Het levert directe inkomsten op uit bedrijvigheid rondom natuurgebieden, recreatieve voorzieningen e.d., maar ook indirect omdat mensen er de benodigde rust en schone lucht vinden die nodig is om goed te kunnen functioneren in de maatschappij. Het is goed dat in het wetsvoorstel deze betere verbinding onderschreven wordt en de positieve bijdrage van ecologie gezien wordt. Het is echter opzienbarend om te constateren dat dit vervolgens niet omgezet wordt in de rest van het wetsvoorstel. Soortbescherming zal afnemen, gebiedsbescherming in veel gevallen zelfs geheel afgeschaft. Dit is een ernstige tekortkoming. Het voorgestelde wetsvoorstel is dan ook kortzichtig. Een veranderend klimaat, versnippering van het landschap, toenemende recreatieve druk, allemaal oorzaken van een groeiende druk op de biodiversiteit. De vraag is of dit erg is. Biodiversiteit binnen een biotoop geeft vaak een indicatie van de vitaliteit van een gebied. Wanneer kritische soorten, die hoge en specifieke eisen stellen aan het leefmilieu, wegvallen dan vormt dit meestal een voorteken van de achteruitgang van het gebied als geheel. Op termijn kan dit leiden tot vervlakking van het biotoop en daarmee een lagere kwaliteit van het landschap. Hierdoor wordt het landschap ook minder aantrekkelijk voor de bezoekers. Bovendien wordt het gebied kwetsbaarder voor milieuproblemen of klimaatverandering. Dit wil niet zeggen dat een hogere biodiversiteit automatisch samenhangt met een aantrekkelijker landschap, maar het soortenspectrum dat in een bepaald gebied leeft geeft wel een indicatie voor de vitaliteit van het gebied. Zo zorgt bijvoorbeeld het verdrogen van akkers niet alleen voor een mindere opbrengst uit de oogst, maar ook voor een achteruitgang in de aantallen. Het is dus van het grootste belang om te zorgen dat de biodiversiteit behouden blijft.

Niet alleen op het gebied van soortbescherming en behoud van biodiversiteit zet de Natuurvereniging Ridderkerk kanttekeningen, maar ook op het gebied van gebiedsbescherming. Aan de ene kant wordt gesproken over: "Bij het treffen van maatregelen op grond van de wet rekening wordt gehouden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, alsook met de regionale en lokale bijzonderheden." (Algemene voorzieningen hoofdstuk 1 wetsvoorstel), maar aan de andere kant worden juist soorten die in Nederland minder zeldzaam zijn, maar op Europese schaal bedreigd (op Europese schaal dus een regionale bijzonderheid) van de lijst van beschermde soorten geschrapt. Dat is inconsequent beleid. Ook beschermde Natuurmonumenten, die vaak als losse pareltjes verspreid door het land liggen en van grote regionale waarde zijn, worden niet langer wettelijk beschermd. Dat is zeer onwenselijk en dient daarom ook teruggedraaid te worden.

Het schrappen van Nationale instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden is een verkeerd signaal en dient ook niet in de nieuwe wet te worden opgenomen. Juist door deze extra, op nationaal niveau bepaalde doelstellingen, erkent het kabinet de belangrijke natuurwaarden in Nederland. Het laat zien dat we een beschaafd land zijn, die land- of regiospecifieke natuurwaarden wil beschermen. Dit zijn ook juist de extra bepalingen die een Natura 2000-gebied belangrijk maken. De Europese Unie behoort dit ook van haar leden te verwachten.

Ecologie hoeft de economie zeker niet in de weg te zitten. Dat is echter wel de beleving, zoals veel mensen die hebben bij de soortbescherming uit de huidige Flora- & faunawet. Dit heeft echter grotendeels te maken met de onduidelijkheid die bestaat omtrent de invulling van de kaders zoals deze door de huidige wetgeving gesteld. Deze onduidelijkheid wordt door dit wetsvoorstel echter alleen maar vergroot. Vage formuleringen, zoals de bepaling dat verstoring van vogels alleen nog verboden is als het "... van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort", laten te veel ruimte voor interpretatie. In plaats van een nieuwe wetgeving kunnen U en het kabinet beter streven naar een eenduidige en praktische toepassing van de huidige wetgeving. Zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling van het Vleermuisprotocol, dat is opgesteld door de Zoogdierverseniging en het Netwerk Groene Bureaus. Dit heeft veel duidelijkheid geschepd over de manier waarop de aan- of afwezigheid van beschermde vleermuizen kunnen worden vastgesteld. Door tijd en middelen in dergelijke instrumenten te steken kunnen gemeenten, bedrijven en burgers blijven

voldoen aan de huidige wetgeving en toch efficiënt te werk gaan. Op die manier kunnen ecologie en economie juist hand in hand gaan.

In tegenstelling tot het voorstel om het aantal beschermde soorten af te laten nemen, zouden U en het kabinet er juist naar moeten streven om soorten beschermd te krijgen. Veel soorten van de nationale Rode Lijst zijn nu niet eens beschermd. Het is niet voor niets dat deze soorten op een Rode Lijst staan. Het zijn planten en dieren die in aantal achteruitgaan. Dit betekent dus dat het slecht gaat met deze soorten en ze bescherming nodig hebben. Wanneer U en het kabinet echt de waarde van ecologie wilt erkennen dient men juist deze soorten op te nemen in de lijst van beschermde soorten.

Het weer uitbreiden van het aantal bejaagbare soorten is onwenselijk. Gaat het eindelijk met een aantal soorten goed dan moet hun aantal weer teruggebracht worden. U en het kabinet zouden juist blij moeten zijn met het feit dat het met sommige soorten voor de wind gaat. De natuurlijk predatoren, zoals Zeearend, Vos, Wolf e.d., volgen wel als er genoeg aanbod aan prooidieren is. Zij zullen weer zorgen voor een ander natuurlijk evenwicht. Een evenwicht dat trouwens altijd in beweging is geweest en zal blijven. Een natuurlijk evenwicht waarbij volgens de regels van de mens ook alles in vast omlijnde verhoudingen moet staan, bestaat niet in de natuur. Zo'n star evenwicht is juist niet natuurlijk. Bovendien gaat het wetsvoorstel geheel voorbij aan het feit dat de jacht ook veel verstoring geeft aan andere soorten. Ook soorten die strikt beschermd zijn. In een gebied waar de jacht plaatsvindt is op grote schaal verstoring. Daarom moet de jacht zeker niet verder opengesteld worden. Het zou eerder verder beperkt moeten worden.

Helaas moeten wij concluderen dat het wetsvoorstel op diverse punten tekortschiet. Wij hopen dan ook dat U de inhoud van een voorstel wil herzien op de door ons genoemde punten wilt aanpassen.

Met vriendelijke groet,
Namens de het bestuur van de Natuurvereniging Ridderkerk

Secretaris
Letty Dalm